

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Několik poznámek k Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit e.V. Část III.

„Rozhodčí řád - jeho přípustnost, zahájení řízení, rozhodci a žaloba“

Z technického hlediska je Řád tvořen úvodem, doporučeným zněním rozhodčí doložky včetně její předepsané formy (blíže o ní bylo pojednáno v minulém článku) a dále jsou uvedena kontaktní místa DIS, na než se strany mohou obracet se svými nároky. Poté následuje samotné znění Řádu, který čítá 44 paragrafů včetně přílohy o výši odměn pro rozhodce a v závěru je Řád následně doplněn o jedno z dílčích ustanovení, které upravuje stanovy DIS.

DIS-Schiedsgerichtsordnung „DIS-rozhodčí řád“ (dále jen jako „Řád“) ve znění platném k 1.7.1998 je procesní normou, která upravuje průběh rozhodčího řízení před Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit e.V. (dále jen jako „DIS“). Záměrně uvádím u označení této normy přídavek „procesní“, neboť často dochází k záměně použitelného práva tj. das andwenbare materielle Recht, na základě něhož je rozhodci posuzován právní spor a které za tímto účelem strany zpravidla určí a Řádu, jakožto čistě procesní normy, která je aplikována na samotný průběh řízení, ale nikoli na jeho spornou podstatu.

Z technického hlediska je Řád tvořen úvodem, doporučeným zněním rozhodčí doložky včetně její předepsané formy (blíže o ní bylo pojednáno v minulém článku) a dále jsou uvedena kontaktní místa DIS, na než se strany mohou obracet se svými nároky. Poté následuje samotné znění Řádu, který čítá 44 paragrafů včetně přílohy o výši odměn pro rozhodce a v závěru je Řád následně doplněn o jedno z dílčích ustanovení, které upravuje stanovy DIS.

V úvodu Řádu je připomenuta historie a vznik DIS a dále zde je poukázáno na základní atributy rozhodčího řízení, jako jsou volba práva, procesního jazyka a dále místa rozhodčího řízení, které může být ovšem sjednáno pouze na území SRN. O doporučeném znění rozhodčí doložky a její formě jsem již pojednal v minulém článku a proto tímto odkazuji na jeho znění.

Přípustnost Řádu

Ustanovení §1 Řádu tzv. „Anwendungsbereich“ či „použitelnost“ vymezuje situaci, za kterých mohou sporné strany sjednat použití tohoto Řádu na řešení svého již existujícího či v budoucnu vzniklého sporu. Je tomu tak tehdy, pokud strany dohodnou v rozhodčí doložce či smlouvě o rozhodci řešení svého sporu za pomoci rozhodčího soudu a tohoto Řádu. Dále je v tomtéž paragrafu stanoveno, že pokud strany nesjednají nic jiného, řídí se začátek rozhodčího řízení tímto Řádem.

Rozhodci

Následující ustanovení se věnují volbě a jmenování rozhodců. Strany jsou v zásadě při volbě a jmenování rozhodců nezávislé a jsou omezeny pouze zněním Řádu. Ten stanoví, že pokud strany neučiní odlišné ujednání, musí být předsedající rozhodce právník. Rozhodčí soud je v zásadě tvořen třemi rozhodci za té podmínky, že není ujednáno něco jiného (§3 Řádu). Není samozřejmě vyloučeno,

aby spor byl rozhodnut pouze jedním rozhodcem tzv. „Einelschiedsrichter“, jak to předpokládá §14 Řádu či více rozhodci. V praxi se bude zřejmě nejvíce uplatňovat ustanovení rozhodčího soudu se třemi rozhodci, jak je to předpokládáno ve znění samotného Řádu. Rozhodce či rozhodci musí být při své činnosti nestranní a nezávislí a musí svůj úřad vykonávat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Každá osoba, která byla stranami jmenována jako rozhodce, má povinnost obrátit se na určené zastoupení DIS a tutu funkci přijmout, tj. funkci rozhodce. Přijetí musí také obsahovat prohlášení o okolnostech, které by mohly vést k pochybnostem o nestrannosti a nezávislosti rozhodce. Samozřejmě za předpokladu, pokud takové okolnosti existují (§16 Řádu). Místo, na něž se rozhodci obracejí se svým prohlášením je určeno samotnými stranami a je jím jedno ze zastoupení DIS, která jsou vyjmenována v úvodních ustanoveních Řádu. Povinnost rozhodců být nestranný a nezávislý je povinností, která je požadována po celý průběh řízení. Proto i v případě, že by v průběhu rozhodčího řízení nastala okolnost, která by zakládala pochybnost o nestrannosti a nezávislosti jeho osoby, je tento rozhodce povinen se obrátit na zastoupení DIS nebo na strany samotné a tyto okolnosti neprodleně oznámit. V následujícím ustanovení tj. §17 je dále pojednáno o tzv. náhradním jmenování rozhodce pro případ, že tak strany neučiní či jejich jmenování je stíženo takovými vadami, které brání účinnému jmenování rozhodcem. Dále je v Řádu pojednáno o odmítnutí rozhodce stranami a to především za okolností, které byly popsány výše nebo za situace, kdy rozhodce nebude splňovat další požadavky na něj kladené. Takovým požadavkem, který by poskytoval stranám záminku k odvolání rozhodce, by byla např. znalost určitého prostředí či podmínek, kterých se rozhodčí řízení týká, specifického jazyka apod. Je ovšem třeba upozornit na tu skutečnost, že strany mohou odmítnout rozhodce pouze za té situace, že jim takové okolnosti byly znány či se o nich dověděly až po samotném jmenování svého rozhodce. Tedy nikoli za té situace, kdy např. strany věděly, že určitý rozhodce nemá patřičné předpoklady pro jimi stanovené rozhodčí řízení a přesto jej jmenovaly a poté si toto rozhodnutí rozmyslely a nyní se dožadují jeho odvolání. Strany mohou samozřejmě odvolat pouze toho rozhodce, kterého samy jmenovaly.

Žaloba

Samotným základem řízení je poté žaloba, kterou se žalobce domáhá svého práva proti žalovanému. Rozhodčí řízení je poté zahájeno v okamžiku, kdy taková žaloba dojde jednomu ze zastoupení DIS. Dle §6 odst. 2 Řádu musí taková žaloba obsahovat: a) označení stran, b) čeho se žalobce oproti žalovanému domáhá, tj. petit, c) uvedení okolností a skutečností, které zakládají žalobcovu právo, d) opakování rozhodčího ujednání a v neposlední řadě dle pís. e) jmenování rozhodců, pokud se strany nerozhodnou pro řešení sporu za pomoci jednoho rozhodce. Dále žaloba musí obsahovat na základě odstavce 3 téhož paragrafu údaje o výši sporu, návrhy na jmenování rozhodců, pokud se strany nerozhodnou pouze pro jednoho rozhodce a/nebo rozhodci nejsou jmenování dle §6 odst. 2, pís. c) Řádu, jakož i stanovit údaje ohledně místa, jazyka a použitelného práva v rozhodčím řízení. Pokud je žaloba neúplná, poté je určena ze strany DIS lhůta pro její doplnění a úplná žaloba je poté zaslána žalovanému, kterému je poskytnuta lhůta pro jeho vyjádření k zaslání žalobě. S podáním žaloby vzniká také povinnost žalobce zaplatit tzv. DIS-Bearbeitungsgebühr „poplatek za řízení a zpracování žaloby“ jakož i zálohu pro rozhodce (§ 7 odst. 1 v souvislosti s přílohou k §40 odst. 5 Řádu). Jako obrana žalovaného je připuštěna dle §10 protižaloba „Widerklage“, která musí splňovat náležitosti řádné žaloby o nichž je pojednáno výše a musí být připuštěna. O její přípustnosti rozhoduje rozhodčí soud a s jejím podáním vzniká žalovanému poplatková povinnost za stejných podmínek jako žalobci při vznesení své žaloby (§11 v souvislosti s přílohou k §40 odst. 5 Řádu).

V příštím článku dále pojednám o průběhu řízení, jeho ukončení rozhodčím nálezem a dílčích ustanoveních Řádu platných pro sjednání jazyka, místa a použitelného práva.

Prameny:

Lachmann, Jeans-Peter: Handbuch für die Schiedsgerichtspraxis, 2. Auflage, O. Schmidt 2002
Schwab/Walter: Schiedsgerichtsbarkeit, Kommentar, 6. Auflage, C.H.Beck 2000
<http://www.dis-arb.de>

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)